

INTERVIEW DINI FOEDERER & JOHAN DAAMS

OPRICHTER JEF FOEDERER

EEN BETROKKEN EN BEVLOGEN MENS

Dini Foederer-van Vroenhoven weet het nog als de dag van gisteren; het moment waarop haar man Jef besloot voor zichzelf te beginnen. In zijn uppie in de eetkamer van hun eerste flatje, startte hij zestig jaar geleden Accountantskantoor Foederer. Dat dat zou uitgroeien tot een bedrijf met bijna 450 medewerkers en zich jarenlang zou nestelen in de top 20 van Nederland, had hij toen niet kunnen bevroeden.

TEKST Babette Margés | FOTO'S Erik de Brouwer

Dini: “Als er een nieuw kantoor bij kwam, organiseerde ik de officiële opening. Ik regelde de bloemen, de catering en de fotografie deed ik zelf. Ook bij jubilarissen.”

Josephus Foederer – iedereen noemde hem ‘Jef’ – kan het aanstaande jubileum helaas niet meer meevieren. Hij overleed in 1996 aan de gevolgen van een hersenbloeding. Zijn weduwe Dini vertegenwoordigt hem, zoals ze sinds zijn dood altijd gedaan heeft. Ze is ook degene die graag en uitgebreid vertelt over de beginjaren van het kantoor. Hun huwelijksdatum is onlosmakelijk verbonden met de datum van oprichting.

HUWELIJKSREIS

“We reden terug naar huis van onze huwelijksreis in Zuid-Limburg toen Jef ineens zei: ‘Ik ga voor mezelf beginnen’. Hij werkte toen bij accountantskantoor Kramer in

Eindhoven. Ik dacht bij mezelf: ‘Het zal wel’ en zei verder niets. Maar inderdaad, toen we thuis waren, zegde hij direct zijn baan op. Dat was eind oktober. In januari 1961 begon hij zijn eigen accountantskantoor in onze eerste gezamenlijke woning in Eindhoven.”

Het was sappelen in de beginjaren, temeer omdat Jef in de avonduren nog bezig was zijn studie accountancy af te ronden aan het toenmalige NIVRA, Nederlands Instituut van Registeraccountants. De geboren Geldropenaar versleet minimaal elf uur per dag aan zijn bureau in de eigenlijke eetkamer. Dini nam het typewerk op zich. Talloze brieven,

facturen en declaraties gingen door haar handen. Na een poosje kwam er een ‘aanbouw’ aan het bureau waar vriendin Sybil van Velzen plaatsnam. Zij deed de boekhouding. Er volgden meer medewerkers dus het flatje barstte al snel uit zijn voegen. Na twee en een half jaar verhuisde het jonge paar naar een bovenwoning aan de Grote Berg. “Daar zat Jef in een kamer naast de keuken met ‘zijn jongens’, zoals hij hen altijd noemde. Ook op zaterdag was het volle bak. Dan gaf hij les in bedrijfsadministratie aan degenen die bij ons werkten.” Inmiddels had Foederer tien mensen in dienst. De benedenverdieping werd erbij gekocht en Jef voegde Handelswetenschappen A en B

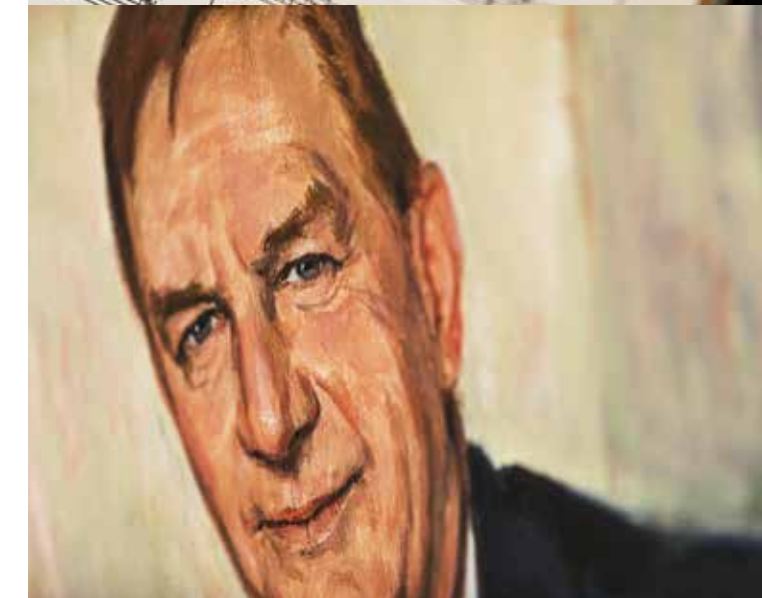
aan zijn CV toe. Dat ging voorspoedig. Het enige dat hem wel eens in de weg zat, was zijn handschrift. “Niet te lezen, behalve voor mij. Mondelinge examens waren geen probleem, maar de eerste twee keer dat hij schriftelijk examen deed, zakte hij omdat de examinatoren niets begrepen van zijn belabberd geschreven antwoorden. De derde keer schreef hij in blokletters en slaagde hij wel.”

De groei van het kantoor zette zich voort en dus werd het huis in De Bergen verruild voor een heus kantoorpand aan de Zernikestraat. Dat was ook het moment dat een van Jefs wensen, een eigen voetbalteam, vervuld werd. “Hij was zo trots op zijn team. Zelf sportte hij ook mee. In het weekend namen ze deel aan de competitie. Daarna was er altijd een feestje, of ze nou gewonnen of verloren hadden.” Behalve het bedrijf, breidde ook het gezin zich uit. Kinderen Jan, Irene en Erik kregen een katholieke opvoeding, zoals hun ouders ook gehad hadden. Jefs geloof motiveerde hem om actief te worden voor religieuze instanties. Zo was hij vijfentwintig jaar lang penningmeester van de Eindhovense Catharinakerk en zat hij in het Dekenaat Eindhoven. Hiervoor is hij geridderd in de orde van Gregorius de Grote. Ook zette hij zich vergaand in voor de Maltezer Orde en ontving hiervoor de onderscheiding Ridder in de Orde der Hospitaalridders van Sint Jan van Jeruzalem.

ENGAGEMENT

Die betrokkenheid met anderen liep als een rode draad door het leven van de accountant. Zijn gezinsleden, vrienden, klanten en medewerkers waren hem allemaal even lief. Sterker nog, veel klanten en collega’s behoorden tot de vriendenkring van het echtpaar Foederer. Dini memoreert aan de sterke band die haar man en, de onlangs overleden, Theo Hurks, hadden. “Theo was een van Jefs eerste klanten. Hij nam het bouwbedrijf over van zijn vader rond dezelfde tijd als Jef het kantoor begon. Ze trokken veel met elkaar op en bepraatten alles samen, ook privé zaken. Ik zeg altijd: ‘Ze hebben elkaar groot gemaakt.’ Ook met andere klanten was de relatie meer dan zakelijk. “Jef zei altijd: ‘Ik kijk niet alleen in de portemonnee van mijn klanten, maar ook in het hart’. Ik durf wel te beweren dat hij zelfs huwelijken heeft gered. Zijn engagement was zijn grote sterkte.”

Dini was een belangrijke spil in de klantencontacten. Sommige vroegen zelfs expliciet of mevrouw Foederer

Dini Foederer
VROUW JEF FOEDERER

ook kwam. "Jef nam mij graag mee. En ik vond het mooi om naast hem te staan. Hij betrok me overal bij, ook toen ik niet meer voor kantoor werkte." Vanaf 1972 ging het hard met de groei van het bedrijf. Er kwamen vestigingen bij in Weert, Oostzaan en Roermond. In 1973 werd Foederer een BV en in de jaren erna traden ook diverse aandeelhouders toe om naast Jef het kantoor verder uit te bouwen.

Dini deed 'de PR', zoals ze dat noemt. "Als er een nieuw kantoor bij kwam, organiseerde ik de officiële opening. Ik regelde de bloemen, de catering en de fotografie deed ik zelf. Ook bij jubilarissen." Ze toont een boekje met namen van (oud-)medewerkers en de datums van indiensttreding. Hun verjaardagen en trouwdata zijn nauwgezet genoteerd. Het echtpaar bezocht alle trouwerijen van hun mensen. Ook bij geboortes kwamen de twee stevast op kraambezoek. Rond sinterklaas kochten ze chocoladeletters – "per persoon de juiste voorletter natuurlijk" – en speculaaspoppen voor het personeel. Die legden ze 's avonds laat, als hun eigen sinterklaasavond was afgelopen, op de bureaustoelen in het kantoor.

NIEUWJAARSDINER

Naast de warme relatie die Jef met veel van zijn medewerkers had, kon hij ook veeleisend zijn. "Hij was bevlogen in zijn vak en verwachtte dit ook van anderen. Als iemand bijvoorbeeld eens vroeg of hij een dag per week minder kon werken, dan zei hij: 'Prima, maar zorg wel dat je nog gewoon tweeduizend declarabele uren per jaar maakt.' Als iemand een fout maakte, kreeg die de wind van voren en zorgde hij dat diegene het nooit meer zou vergeten. Daar tegenover stond dat hij het beste van het beste wilde voor zijn mensen. Dat zag je bijvoorbeeld terug in het nieuwjaarsdiner dat ik ieder jaar op touw zette. Hij wilde soep van eekhoornpjesbrood en kreeft op het menu. Het dessertbuffet moest overvloedig zijn met onder andere een soesjestoren. Voor minder deed hij het niet." Inmiddels huisde het Eindhovense hoofdkantoor in een pand

aan de Fellenoord dat Theo Hurks had gebouwd en de twee vrienden samen deelden. Uiteindelijk kochten Jef en Dini het hele gebouw en doopten het om tot 'JeDin'. De uitbreiding van het bedrijf ging verder en Foederer opende een vestiging in Lelystad. Zoals altijd nam Jef zijn echtgenote mee bij het bezichtigen van het pand. "Hij keek naar de zakelijke kant, ik naar de sfeer en inrichting. Hij noemde dat 'de vrouwelijke logica.' Het was de laatste loot die Jef nog heeft zien groeien. In 1996 stierf hij na een ziekbed van vijf maanden. Hij was 64 jaar. "Da's nog jong hè. Ik had hem nog zoveel gegund."

"Jef zei altijd: 'Ik kijk niet alleen in de portemonnee van mijn klanten, maar ook in het hart'. Ik durf wel te beweren dat hij zelfs huwelijken heeft gered."

In de kluis lag een briefje met daarop de naam van degene van wie Jef vond dat hij hem moest opvolgen, mocht hem iets gebeuren. 'Harrie van Houts' stond daarop. "Harrie had een zware taak als opvolger van Jef. Hij is een heel ander soort persoon. Het was niet makkelijk om de klanten met wie Jef zo'n nauwe banden had, over te nemen. Maar hij heeft het goed gedaan en is zeventien jaar lang als directeur aangebleven."

Het zestigjarige jubileum van Crowe Foederer binnenkort, brengt bij Dini gemengde gevoelens teweeg. "Aan één kant denk ik: 'Rond deze tijd zou anders ook onze diamanten bruiloft zijn geweest.' Aan de andere kant ben ik ook blij dat het kantoor is blijven voortbestaan na Jef's dood. En dat het zelfs nog verder gegroeid is. Toen hij overleed waren er 201 medewerkers in dienst, nu ruim het dubbele. Hij zou vervuld zijn van trots." ■